

6. Van den Berg J. A. The story of the hashtag (#): A practical theological tracing of the hashtag (#) symbol on Twitter. *HTS Theologiese Studies/Theological Studies*. 2014. № 70. URL : <http://www.hts.org.za/index.php/HTS/article/view/2706>.
7. Caleffi P. M. The 'hashtag': A new word or a new rule? *SKASE Journal of Theoretical Linguistics*. 2015. P. 46–69.
8. Wikström P. #srynotfunny: Communicative Functions of Hashtags on Twitter. *SKY Journal of Linguistics*. 2014. № 27. P. 127–152.
9. Oxford English Dictionary. URL : <https://en.oxforddictionaries.com/definition/hashtag>.
10. Halliday M. *An Introduction to Functional Grammar*. London : Arnold, 2004. 700 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

11. Oxford English Dictionary. URL : <https://en.oxforddictionaries.com/definition/hashtag>.
12. Instagram. Official page. URL : <https://www.instagram.com/>.
13. Twitter. Official page. URL : <https://twitter.com/>.
14. Twitter. Using Hashtags on Twitter. URL : <https://support.twitter.com/articles/49309>.

УДК 811.111

СЕКТОР ОДИНИЦІ МОВИ/МОВЛЕННЯ ВІД СЛОВА ДО МАКСИМИ У ВЕРБАЛІЗОВАНОМУ КОНЦЕПТІ WORD/LANGUAGE/SPEECH

THE LANGUAGE/SPEECH UNIT SECTOR FROM THE WORD TO THE MAXIMA IN THE VERBALIZED CONCEPT WORD/LANGUAGE/SPEECH

Смаглій В.М.,

orcid.org/0000-0002-6222-7652

кандидат філологічних наук,

завідувач кафедри «Філологія»

Одеського національного морського університету

У даній статті, присвяченій розгляду медіальної зони поля, а саме сектору одиниці мови/мовлення, йтиметься про чисельну групу тематичної лексики, в яку увійшли всі наявні гіпонімічні номінації мовної одиниці формату слова. Лексичне значення слова пояснюється через відсилку до певного образу чи ідеї, які виражаються словом. Побіжно зазначимо, що тлумачення лексичного значення дуже часто проводиться із посиланням на єдиний смисловий комплекс, який, проте, не обов'язково збігається із форматом окремого графічного слова, цей комплекс (образ, ідея) може бути виражений кількома графічними словами, тому багато дефініційних визначень оперують такими ознаками, як слово чи група слів, слово чи фраза.

Ключові слова: лексема, парадигма, лінгвальні одиниці, номінативні одиниці, синтаксичні одиниці.

В данной статье, посвященной рассмотрению медиальной зоны поля, а именно сектора единицы языка / речи, речь пойдет о многочисленной группе тематической лексики, в которую вошли все имеющиеся гипонимические номинации языковой единицы формата слова. Лексическое значение слова объясняется через отсылки к определенному образу или идее, которые выражаются словом. Бегло отметим, что толкование лексического значения очень часто проводится со ссылкой на единый смысловой комплекс, который, однако, не обязательно совпадает с форматом отдельного графического слова, этот комплекс (образ, идея) может быть представлен несколькими графическими словами, поэтому многие дефиниционные определения оперируют такими признаками, как слово или группа слов, слово или фраза.

Ключевые слова: лексема, парадигма, лингвальные единицы, номинативные единицы, синтаксические единицы.

In this article, the consideration of the medial zone of the field, namely the sector of the language / speech unit, will refer to the numerical group of thematic vocabulary, which includes all existing hyponymic nominations of the linguistic unit of the format of the word. The lexical meaning of the word is explained by the attachment to a particular image or ideas expressed by the word. It should be noted that the interpretation of the lexical meaning is often carried out with reference to a single semantic complex, which, however, does not necessarily coincide with the format of a separate graphic word, this complex (image, idea) can be expressed by several graphic words, therefore, many definitions operate with such features as word or group of words, word or phrase.

Key words: lexeme, paradigm, lingual units, nominative units, syntactical units.

Постановка проблеми. У даній статті йтиметься про лексикографічно зареєстровані номінативні одиниці на позначення лінгвальних одиниць різного формату, а саме від слова до максими. Найзагальнішими номінаціями в даній підгрупі є лексеми *sign* та *linguistic/speech form*. Зокрема, фундаментальною лінгвальною одиницею словники називають *sign*: [a fundamental linguistic unit that designates an object or relation or has a purely syntactic function, e.g. *words, morphemes and punctuation*]. Номінація *linguistic/speech form* акцентує увагу на змістовому наповненні відповідних одиниць і додає до вищенаведеного переліку *слова, морфем, пунктуація* ще *афікси, фрази і речення* [a meaningful unit of speech, language, such as *an affix, a phrase or a sentence*]. Синонімічною до *sign* заявлено номінативну одиницю *seme* [a linguistic sign]. Одна із семем лексеми *idiom* уточнює значення номінативної одиниці *linguistic form* – [the syntactical, grammatical or structural form peculiar to a language].

Постановка завдання. Нижче аналізуватимуться номінації одиниць усної і писемної форми мови в порядку зростання їх формату.

Виклад основного матеріалу. У попередніх статтях аналізувалась лексема *word* як одна з базових одиниць ядерної зони номінативного поля концепту WORD / LANGUAGE / SPEECH. У даній статті, присвяченій розгляду медіальної зони поля, а саме сектору *одиниці мови/мовлення*, йтиметься про чисельну групу тематичної лексики, в яку увійшли всі наявні гіпонімічні номінації мовної одиниці формату слова. Найзагальніше значення серед цих одиниць притаманне номінативній одиниці *lexeme*, яка заявлена як базова лексична (значеннєва) одиниця мови [a fundamental unit of the lexicon of a language; a meaningful linguistic unit that is an item in the vocabulary of a language].

Лексичне значення слова пояснюється через відсилку до певного образу чи ідеї, які *виражаються* словом. У номінативній одиниці *semanteme* це дефінується таким чином [a word (as the noun *dog*, the verb *run*...) that express a definite image or idea], хоча ця одиниця іноді тлумачиться і як суто смисловий феномен, поза його прив'язки до слова [a minimal distinctive unit of meaning].

Цільова настанова на вираження ідеї, значення експлікується в номінативній одиниці *expression* [a meaningful word; a word or phrase used to convey an idea]. Побіжно зазначимо, що тлумачення лексичного значення дуже часто проводиться з посиланням на єдиний смисловий комплекс, який, проте, не обов'язково збігається з форматом

окремого графічного слова, цей комплекс (образ, ідея) може бути виражений кількома графічними словами, тому багато дефініційних визначень оперують такими ознаками, як *word or group of words, word or phrase*. Таким, до прикладу, є тлумачення номінативної одиниці *name* [a word or words by which an entity is designated; a word or phrase that constitutes the distinctive designation of a person or thing, as in "*Köln*" is the German name for "*Cologne*"; my name is *Jon Parsons*].

До речі одною із семем лексеми *phrase* є семема, що дефінується [word], інша семема у своєму тлумаченні зазначає кількаслівний формат цієї одиниці, але наголошує на цілісності її лексичної і граматичної семантики [a small group of words standing together as a conceptual unit forming a syntactic constituent with a single grammatical function, e.g. *adverbial phrase*].

Надалі ми аналізуватимемо словникові номінації, що позначають лінгвальну одиницю у форматі *слова*, пам'ятаючи про необов'язковий збіг цієї одиниці із форматом *графічного слова*, тобто комплексу графем із пробілом з обох боків.

З точки зору фонетичної форми слова вирізняють односкладові і багатоскладові слова: *monosyllable* [a word of one syllable] та *polysyllable* [a word having more than one syllable].

У залежності від шляхів утворення/появи слова в мовному лексиконі слова поділяються на чисельні типи, які мають відповідні номінації. Сам процес породження/появи слова позначається англійським загальним терміном *derivation* [the historical origin and development of a word, an etymology], вочевидь, ідеться про історичний шлях лексичної одиниці у плінні розвитку мови. Про це свідчить і початкове значення дієслова *to derive* [obtain smth from a specified source] (*отримати щось із певного джерела*), яке походить від латинського *derivare* [draw fluid through a channel] = *de-* [down, away] + *rivus* [brook, stream]. Вужче значення *derivation* є таким: [the formation of a word from another word or from a root in the same or another language]. Таке розуміння *derivation* актуалізується в назві лінгвальної одиниці формату слова *derivative*. Цей іменник дефінується [a word formed from another word or from a root in the same or another language].

Слово, яке утворене за рахунок скорочення форми, має статус лексичної одиниці під назвою *abbreviation* [a shortened form of a word or phrase used in place of the whole], якщо скороченню підлягало виключно слово (а не словосполучення), така лексична одиниця має назву *shortening* [the shortened form of a word]. Якщо скорочено титул

особи (*Mr*), імені якого передує таке скорочення, то воно має назву **prefix** [a title placed before a name; a letter, word, abbreviation placed before a name, e.g. *the prefix Mr., Ms., or Dr.*]. Номінативна одиниця **letters** є розмовним позначенням наукового ступеню [the initials of a degree or other qualifications, as *Ph.D, M.A.*]. Словосполучення, яке називає науковий ступінь, скорочується до початкових літер його складників, наприклад, *Master of Arts in Education = M.A.Ed.; Doctor of Philosophy = Ph.D.*

Слово, яке утворилось внаслідок злиття фрагментів двох інших слів, позначається як **blend** або **portmanteau**. Їх дефініції, відповідно: [a word made up of parts of two other words and combining their meanings (such as *motel* from *motor* and *hotel*)] та [a word whose form and meaning are derived from blending of two distinct forms (such as *smog* from *smoke* and *fog*)]. Перша назва (*blend*) досить прозора і походить від старонорвезького *blanda* [to mix], а друга (*portmanteau*) є метафорою від запозиченої із французької мови назви особливої валізи, яка складається із двох окремих відділень, [a large trunk or suitcase opening into two equal parts]. У зв'язку із цим прокоментуємо більшу точність терміна *blend*, який асоціюється зі змішуванням, а отже, *взаємопроникненням* компонентів утвореної одиниці. Водночас *portmanteau* асоціюється із предметом, що має дві *окремі* складові частини [two equal parts]. Дивлячись на слова, утворені за цією моделлю, бачимо саме взаємопроникнення компонентів, наприклад, у слові *smog* центральна літера *o* належить обидвом складникам *smoke+fog*.

Досить прозорими є номінативні одиниці **neologism** [a newly coined word] та **coinage** [a new word]. Цікавою є окрема семема лексеми **neologism** із термінологічним значенням [(psychology) a new word that is coined by a person affected with schizophrenia and is meaningless except for the coiner], йдеться про беззмістовні, неіснуючі в мові слова, які вигадує людина, хвора на шизофренію. Така словотворчість вважається симптомом цього психічного захворювання [regarded as a symptom of certain psychotic disorders, such as schizophrenia].

Слово, яке запозичене з іншої мови і тією чи іншою мірою зберігає риси джерельної одиниці, позначається як **loanword** [a word adopted from a foreign language with little or no modification].

Звуконаслідування є джерелом появи слів, чия форма імітує позначуваний феномен, такі слова називаються **onomatopoeia** [a word naming a thing or action by a vocal imitation of the sound associated with it, such as *buzz, hiss*]. Варто зазначити, що

етимологія цієї номінативної одиниці вказує на значно ширше вихідне значення: L <— Gr *onomatopoiia* [word-making] from *onoma* [name] + *poiein* [to make], тобто *створення будь-якого слова*, а не виключно звуконаслідування.

Парадигматичні відношення структурують лексикон будь-якої розвиненої мови і кожна із парадигм включає ту чи ту кількість її членів, що номінуються у відповідний спосіб: *синоніми, антоніми, омоніми* і т.п. Загальні словники англійської мови містять доволі детальну номенклатуру номінацій лексичних парадигм. Розглянемо їх і їх дефініції.

У залежності від обсягу свого лексичного значення слова утворюють гіперо-гіпонімічну парадигму: слово, яке є *гіперонімом*, має ширше значення, до якого потенційно може входити обсяг лексичного значення *гіпоніму*. Англословні позначення членів цієї парадигми є інтернаціональними: **hypernym** [a word with a broad meaning constituting a category into which more specific meaning fall, e.g. *colour* is hypernym of *red*]; **hyponym** [a word of more specific meaning than a general term applicable to it, e.g. *spoon* is hyponym of *cutlery*]. Обидві номінативні одиниці (*hypernym, hyponym*), за даними словника Oxford, з'явилися в англійській мові не так давно, в 1970-х як композити із грецьких основ *hyper-* [beyond] (*над*), *hypo-* [under] (*нид*) + *onoma* [name].

Слова із однаковими або схожими значеннями, як відомо, мають назву *синоніми*. Номінативна одиниця **synonym** дефінується [a word or phrase that means exactly or nearly the same as another word or phrase in the same language, e.g. *shut* is a synonym to *close*]. Звернімо увагу на дефініційну ознаку [in the same language], оскільки вона відокремлює феномен *внутрішньомовної синонімії* від міжмовної. Слово і його іншомовний еквівалент, маючи однакове або близьке значення, утворюють парадигму *міжмовної синонімії*, вона відбивається в значенні номінативної одиниці **gloss** [a translation of a word] <— *translation* [rendering of the meaning of a word in another language].

Слова із протилежними значеннями утворюють власну парадигму, яка завжди є парною (на відміну від синонімічної), і мають назву *антоніми, antonym* [a word of opposite meaning, as the usual antonym of *good* is *bad*].

Етимологічна розвідка показує, що обидві номінації: *synonym / antonym* — є латинськими запозиченнями зі спільним коренем *onoma* [name], а їхнє протиставлення один одному базується на протилежних за значенням префіксах *syn-* <— *sun-* [with] VS *ant-* <— *anti-* [without].

Очікуване протиставлення *схоже, take same VS протилежне* тут не простежується.

Натомість смисловий комплекс *take same ім'я* виявляється під час етимологічного аналізу іншої номінативної одиниці, яка називає іншу – *омонімічну* – лексичну парадигму; *homonyms*: ME <— L *homonymum* <— Gr *homōnumos* [having the same name] = *homos* [same] + *onoma* [name]. *Омонімами*, як відомо, є слова з ідентичною формою, але різним значенням. У залежності від співпадіння графічної і фонетичної форми чи тільки однієї із них розрізняють омоніми повні і часткові (омофони і омографи). Усі ці різновиди мають свою фіксацію в загальних словниках англійської мови.

Повний омонім номінується як *homonym* [one of two or more words spelled and pronounced alike but different in meaning, as *bank* (embankment) and *bank* (place where money is kept), *quail* (bird) and *quail* (to cringe)].

Омофон позначається англійською номінативною одиницею *homophone* [one of two or more words pronounced alike but different in meaning, derivation, spelling, e.g. *to*, *too*, *two*]. *Омограф* називається словом *homograph* [one of two or more words spelled alike but different in meaning, derivation, pronunciation, e.g. *wind* [wind] and *wind* [waɪnd]].

Парадигму *споріднених слів* (тих, що мають спільне походження) утворюють слова, які позначені у словниках номінативною одиницею іменником *cognate* [a word that is cognate with another, i.e. related by derivation, borrowing or descent, e.g. Eng. *Father*; Germ. *Vater*; L. *pater*].

Як бачимо, парадигматичні зв'язки лінгвальних одиниць формату слова є різноманітними і розгалуженими. Більшість відповідних одиниць входять у багаточленні парадигми (із двох, трьох, чотирьох і більше конститuentів), це синоніми, омоніми, гіпо-гіпероніми, споріднені слова. Виключно парну парадигму утворюють антоніми.

Окрему групу утворюють номінативні одиниці, які позначають лексичні одиниці із домінуючою семою *характеристика/оцінка*, причому переважно це *негативна оцінка*.

Першою із цієї групи варто назвати номінативну одиницю *epithet*, яка в загальних словниках зареєстрована як лексема з кількома значеннями. Семема *epithet* із загальним значенням *слово/фраза* є застарілою [(obsolete) expression; word or phrase]. Решта семем вже містять смисловий компонент, який акцентує описовість, характеризуючу функцію відповідної лексичної одиниці: *epithet* [an adjective or phrase expressing

a quality regarded as characteristic of a person or thing mentioned], важливість такої характеристики стає підставою для можливого використання відповідної дескрипції у функції перифрастичної номінації об'єкта: [a characterizing word or phrase accompanying or occurring in place of the name of a person or thing, such as *The Great Emancipator* for *Abraham Lincoln*]. Окрема семема *epithet* включає смисловий компонент *негативна оцінність* [a disparaging or abusive word or phrase; an offensive word or name that is used as a way of abusing or insulting smb], відповідна сема експлікується дефініційними ознаками [disparaging, abusive, offensive, insulting].

Такою самою семантикою відзначається одна із семем лексеми *name* [a word or group of words used to describe or evaluate, often disparagingly, e.g. *Don't call me names*].

Образливі, грубі слова позначаються цілою низкою номінативних одиниць: *oath* [an offensive or rude word that is used to express anger, frustration]; *curse* [a profane or obscene oath or word; an offensive word or phrase to express anger or annoyance]; *profanity* [a swear word, an oath]; *imprecation* [an offensive word or phrase that people say when they are angry; a spoken curse]. Дефініційні ознаки [offensive, rude, profane, obscene, swear] експлікують крайню негативну оцінність відповідних лексичних одиниць, а дефініційні ознаки [to express anger, frustration or annoyance; that people say when they are angry] експлікують негативну емоційність комунікації, в якій такі слова застосовуються.

Як відомо, лайка, грубість, образа є несхвальною моделлю комунікативної поведінки. Усвідомлюючи це, мовці можуть вдаватися до засобів пом'якшення своїх висловів. Для цього використовуються т. зв. *евфемізми*, лексичні одиниці, які слугують субститутами грубих чи неприємних слів. Англійська номінативна одиниця *euphemism* є інтернаціональним запозиченням із грецької *euphēmismos* <— *euphēmeizein* [use auspicious words] = *eu-* [well] + *phēme* [speaking]. Вона тлумачиться таким чином: [a mild or indirect word or expression substituted for one considered to be too harsh or blunt]. Водночас існує і протилежне явище – заміна нейтрального вислову грубим, це позначається номінативною одиницею *dysphemism* [a derogatory or unpleasant term used instead of a pleasant or neutral one].

У виборці зареєстрована невелика група номінативних одиниць, що позначають слова з певною семантичною чи функційною специфікою. До них зараховуємо терміни, номенклатурні назви і т.п. Номінативна одиниця *term* називає

слово із «точною семантикою і спеціальною сферою застосування» [a word or expression that has a precise meaning or is special or peculiar to a science, art, profession or subject; a word or group of words having a particular meaning esp. in specific field]. Без прямої відсилки до наукової сфери застосування тлумачиться значення *nomenclature* [the term applied to smb or smth]. У протиставленні із терміном визначається номінативна одиниця *vernacular* [a common, nonscientific name of a plant or animal]. Слово із застарілим значенням позначається номінативною одиницею *archaism*, слово, що функціонує в певному значенні в межах певного ареалу, позначається як *provincialism* [a regional word, phrase or usage, peculiar to a local area].

Лексичні системи, в які об'єднуються слова мови в цілому або її окремих галузях, також мають певні номінативні позначення. Перш за все, це *vocabulary* [the body of words used in a particular language, e.g. *the Sanskrit vocabulary*]. Номінативна одиниця *lexicon* називає сукупність лексичних одиниць певної тематичної галузі [the vocabulary of a language used in a particular profession, subject or style]. Цікаво, що такою самою номінативною одиницею позначається система *морфем* певної мови: *lexicon* [the morphemes of a language considered as a group; the total stock of morphemes in a language].

Сукупності термінологічних і номенклатурних назв позначаються, відповідно, як *terminology* [the vocabulary of technical terms used in a particular field, subject, science or art]; *nomenclature* [a system of names used in a particular field, esp. in science, e.g. *the nomenclature of mineralogy*].

Аналіз показав, що лінгвальні одиниці формату слова в загальних словниках англійської мови позначаються дуже великою і різноманітною палітрою номінативних одиниць. Номінації кваліфікують такі параметри, як форма, зміст, функційна специфіка, шляхи появи/формування, структурна організація лексичних одиниць мови.

Окремі номінації із числа включених у тематичну групу *одиниці мови/мовлення* називають лінгвальні феномени, які за своїм форматом обов'язково перевищують межі слова, але, тим не менш, є смислово еквівалентними саме слову (його цілісному значенню). Такою одиницею є *idiom* [an expression of a language having a meaning that cannot be derived from the conjoined meanings of its elements, such as *ride herd on* for *surprise*], а також *periphrasis* [indirect or circumlocutory phrase used in place of a possible shorter form of expression, e.g. *Holy mother of Jesus* for *Mary*; *baker's dozen* for *thirteen*].

Номінативна одиниця *collocation* позначає суміжну пару/групу певних слів, які в мовленнєвому ланцюжку поєднуються один з одним не випадково, а згідно із законам лексичної сполучуваності відповідної мови [a particular combination of words, a pair or group of words that are habitually juxtaposed; the habitual juxtaposition of a particular word with another word with frequency greater than chance, as *strong tea* and *heavy drinker*].

Найкрупнішою одиницею мовної системи традиційно вважається *речення*. Відповідна тематична підгрупа англійських номінацій є невеликою.

Головною серед них виступає *sentence*, чії дефініції зазначають різноманітні параметри цієї синтаксичної одиниці: *завершеність*, *синтаксичну незалежність*, *внутрішню структуру*, *прагматичну настанову*, *графічну і фонетичну оформленість*. Причому експлікація даних параметрів (як за їх набором, так і за формулюванням) варіює в різних словниках: [a set of words that is complete in itself, typically containing a subject and predicate, conveying a statement, question or command and consisting of a main clause and sometimes one or more subordinate clauses]; [a syntactic unit which expresses an assertion, a question, a command, a wish, an exclamation that in writing begins with a capital letter and concludes with appropriate end punctuation and that in speaking is distinguished by characteristic pattern of stress, pitch and pause], а також [a grammatical unit that is syntactically independent and has a subject, expressed or understood, and a predicate that contains at least one finite verb].

Така варіативність тлумачень свідчить про складність дефінованого об'єкта і неусталеність загальноприйнятих формулювань.

Синонімом до номінативної одиниці *sentence* виступає *period* [an utterance from one full stop to another, sentence], в інших дефініціях експлікуються додаткові параметри *періоду*: внутрішня структура, пропорційність його побудови і стильова маркованість (належність до офіційного мовлення): [a sentence of several carefully balanced clauses in formal writing]; [a complex sentence consisting of several clauses, constructed as a part of formal speech or oration].

Синтаксичні одиниці, з яких складається самостійне завершене речення, називаються *підрядними реченнями*, або *клаузами*. Номінативна одиниця англійського вокабуляру – це *clause*, її тлумачення зазначає статус в ієрархії граматичних одиниць [next below the sentence in rank] і наявність предикатної пари підмет/присудок [consists

of a subject and predicate]: [a unit of grammatical organization next below the sentence in rank and in traditional grammar said to consist of a subject and predicate].

Структурні різновиди (просте / складнопідрядне / складносурядне) речення так само, як і в українській мові, не мають однослівних англійських номінацій. Для їхнього позначення використовуються двокомпонентні одиниці (які словниковими вокабулярами окремо не реєструються): *simple / complex / compound sentence*.

Така ж сама ситуація спостерігається і з позначенням комунікативно-прагматичних різновидів (оповідне / питальне / окличне / наказове) речення. Вони називаються розчленованими номінативними одиницями: *declarative / interrogative / exclamatory / imperative sentence*. В описовий спосіб характеризуються відповідні типи речень і у вищенаведених дефініціях лексеми *sentence*: [a syntactic unit which expresses an assertion, a question, a command, a wish, an exclamation]; [conveying a statement, question or command]. Єдиним виключенням із цієї закономірності є представлена в словнику Oxford номінативна одиниця *question* [a sentence worded so as to elicit information].

Речення із порушеною синтаксичною послідовністю компонентів має окрему назву – *anacoluthon* [a sentence in which the expected grammatical sequence is absent, e.g. *When in the garden, the door banged shut*].

Особливу і дуже розгалужену групу номінативних одиниць складають словникові назви, які позначають такі мовленнєві феномени, як афористичні висловлювання – стислі, виразні формулювання певних поширених в суспільстві поглядів на правила поведінки і закони світоустрою. Ми їх об'єднуємо в тематичну групу під загальною назвою *максими*. До неї включено більше двох десятків словникових вокабул, розгляду яких присвячено даний підрозділ дослідження медіальної зони вербального поля концепту WORD / LANGUAGE / SPEECH.

Лексему *maxim* обрано як ключову на підставі точної і вичерпної дефініції, яка експлікує провідні характеристики всіх номінативних одиниць цієї групи: [a short pithy statement expressing a general truth or rule of conduct]. У різних варіаціях смислові компоненти, зазначені в цій дефініції, експлікуються дефініційними ознаками решти конститuentів групи.

Смисловий компонент *стислість* експлікується ознаками [short, pithy, brief, terse, concise], звернімо увагу на те, що наголошується, передусім, на інформаційній насиченості, змістов-

ності короткого висловлювання, про що свідчить другий ступінь дефініційного аналізу: <— *pithy* [concise and forcefully expressive]; *concise* [brief but giving a lot of information]. Відповідні дефініційні ознаки спостерігаємо у тлумаченнях номінативних одиниць *aphorism* [a terse, concise formulation of a truth or opinion], *phrase* [a brief, apt and cogent expression].

Смисловий компонент *мудрість* експлікується дефініційними ознаками [wisdom, truth, intrinsic, sage, advice, rule of conduct, guiding principle, instructive]. Прикладами таких дефініцій, зокрема, є такі: *saying* [a short, pithy, commonly known expression which generally offers advice or wisdom], *proverb* [a short, well-known pithy saying, stating a general truth or piece of advice], *apothegm* [a short, pithy and instructive saying or formulation], *motto* [a short expression of guiding principle, e.g. *hope for the best and prepare for the worst*].

Смисловий компонент *популярність* виражається у тлумачних статтях ознаками [common, popular, well known, widely accepted, often, repeatedly used, stock]. Зустрічаємо їх в дефініціях таких номінативних одиниць: *axiom* [a maxim widely accepted on its intrinsic merit], *byword* [a frequently used proverbial saying], *catchphrase* [expression used repeatedly and conventionally to represent an idea or point of view], *cant* [a stock phrase].

В дефініціях також наголошується на *виразності* таких висловлювань через експлікацію таких ознак, як: [metaphorical, witty, paradoxical, apt]. Саме так дефінуються номінативні одиниці *adage* [a saying often metaphorical in form that typically embodies a common observation], *epigram* [a terse, sage, witty and often paradoxical saying], *felicity* [an apt expression].

У підгрупі зафіксовані синонімічні номінації: *saw* [maxim, proverb], *sentence* [(archaic) maxim, saw], *sententia* [aphorism, adage].

Ціла низка аналізованих в даній підгрупі одиниць містить критичну оцінку позначуваних висловлень. Причиною критики є банальність, очевидність їхнього змісту, неоригінальність думки.

Смисловий комплекс *очевидність* експлікується дефініційними ознаками [obvious, self-evident]: *commonplace* [an obvious or trite comment], *truism* [a self-evident truth, too obvious to mention].

Сема *банальність* виражається в дефініціях ознаками [banal, not original, commonplace]: *platitute* [a banal, trite or stale remark], *cliché* [a phrase that is overused and betrays a lack of

original thought], *shibboleth* [a *commonplace* saying, truism], *homily* [a *platitudinous* inspirational saying].

Дефініційні ознаки [trite, stale, hackneyed, too often used] експлікують «затертість», відсутність свіжості таких висловлювань. Таким чином кваліфікуються номінативні одиниці *bromide* [a *trite* statement, *commonplace*], *formula* [a *hackneyed* expression], *whetze* [an *often repeated* and widely known joke]. Дефініційний аналіз другого ступеню глибини показує негативне забарвлення відповідних одиниць: *trite* [overused and consequently of little import, lacking originality or freshness]; *hackneyed* [lacking significance through having been overused, unoriginal and trite].

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що проаналізований тематичний сектор медіальної зони вербального поля концепту WORD / LANGUAGE / SPEECH (сектор *одиниці мови/мовлення*) поєднує

в собі номінації одиниць усної і писемної мови і мовлення. Найдрібніші серед них – це фонема, літера, пунктуаційний/діакритичний знак. Найкрупніша – це максима. Зареєстровані в загальних словниках англійської мови номінативні одиниці містять велику різноманітність назв, одні з яких є широко відомими (*letter, word, comma, sentence* і т.ін.), а деякі є більш специфічними (*toneme, allomorph, anacoluthon* і т.п.).

Номенклатура аналізованих номінацій і їхні дефініційні статті охоплюють чисельні типи і підтипи лінгвальних одиниць, окреслюють парадигматичні структури, до яких входять ці одиниці. Етимологічні довідки показують глибинні зв'язки, що поєднують назви цих одиниць, проливаючи додаткове світло на існуючу мережу вербальної фіксації знання, що ним володіє англійськомовна спільнота, про структуру мови і елементи, з яких вона складається.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Козлова Л.А. Отражение этнокультурных особенностей менталитета в синтаксических категориях агентивности/неагентивности (на материале английского и русского языков). *Человек. Язык. Культура: сборник научных статей, посвященных 60-летнему юбилею проф. В.И. Карасика: в 2-х частях*. Киев : Издат.дом Д.Бурого, 2013. Изд-е 2-е испр. Часть 1. С. 532–538.
2. Кубрякова Е.С. Особенности речевой деятельности и проблемы внутреннего лексикона. Человеческий фактор в языке. Язык и картина мира. Москва : Наука, 1991. С. 141–172.
3. Кубрякова Е.С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира Рос. Академия наук. Ин-т языкознания. Москва : Языки славянской культуры, 2004. 560 с.
4. Попова З.Д., Стернин И.А. Когнитивная лингвистика. Москва : АСТ : Восток-Запад, 2007. 314 с.
5. Теркулов В.И. Части речи и тождество номинатемы. *Человек. Язык. Культура: сборник научных статей, посвященных 60-летнему юбилею проф. В.И. Карасика : в 2-х частях*. Киев : Издат. дом Д. Бурого, 2013. Изд-е 2-е испр. Часть 1. С. 25–31.
6. Швачко С.А. Диахроническая память слов. *Человек. Язык. Культура: сборник научных статей, посвященных 60-летнему юбилею проф. В.И. Карасика: в 2-х частях*. Киев : Издат. дом Д. Бурого, 2013. Изд-е 2-е испр. Часть 1. С. 166–173.
7. Biber D. et al. Longman Grammar of Spoken and Written English Forward by K. Quirk. Lnd. : Pearson Education Ltd, 1999. 1204 p.
8. Chafe W. Discourse, Consciousness, and Time/ – Chicago, Lnd : University of Chicago Press, 1994. 327 p.
9. Langacker R.W. Concept, image and symbol: The cognitive basis of grammar. Berlin. 1991.

МАТЕРІАЛ ДОСЛІДЖЕННЯ:

10. Online Cambridge dictionary. URL : <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/>.
11. Online Webster dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/>.
12. Online Macmillan dictionary URL : <http://www.macmillandictionary.com/>.
13. Online Oxford dictionary. URL : <https://en.oxforddictionaries.com/>.
14. The American Heritage Dictionary of the English Language, Fifth Edition copyright 2017 by Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company. URL : <https://ahdictionary.com/word/search.html>.